

Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Lagtext	4
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.....	4
2.2	Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)	5
3	Bakgrund och gällande rätt	6
3.1	Socialavgifter och allmän löneavgift.....	6
3.2	Finansiering av trygghetssystemen.....	6
3.3	Betalning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift.....	7
3.4	Nedsatta arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling.....	8
4	Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling	8
4.1	Höjt tak för avdrag från arbetsgivaravgifterna och nedsatt allmän löneavgift.....	8
4.2	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	9
5	Konsekvensanalys.....	10
6	Författningskommentar.....	15
6.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.....	15
6.2	Förslaget till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)	15

1 Sammanfattning

I promemorian föreslås att nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för personer som arbetar med forskning eller utveckling förstärks. Det högsta sammanlagda avdraget från arbetsgivaravgifterna för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige höjs från 230 000 kronor till 450 000 kronor per månad. Vidare ska den allmänna löneavgiften sättas ned med tio procentenheter på sådan ersättning till personer som arbetar med forskning eller utveckling som berättigar till avdrag från arbetsgivaravgifterna. Den allmänna löneavgiften ska dock som lägst anses vara 0 procent. Nedsättningen av den allmänna löneavgiften, tillsammans med den sedan tidigare gällande nedsättningen av arbetsgivaravgifterna, innebär en fördubblad nedsättning av det sammantagna avgiftsuttaget.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2020 och tillämpas på ersättning som utges efter den 31 mars 2020.

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Allmän löneavgift tas ut med 11,62 procent av underlaget och tillfaller staten.

För den del av underlaget som avdrag ska beräknas på enligt 2 kap. 31 § socialavgiftslagen (2000:980) tas löneavgiften ut med procenttalet minskat med tio procentenheter. Procenttalet ska dock som lägst anses vara 0 procent.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2020.
 2. Lagen tillämpas på ersättning som utges efter den 31 mars 2020.

2.2 Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 31 § socialavgiftslagen (2000:980) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

31 §¹

Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna på avgiftspliktig ersättning till en person som arbetar med forskning eller utveckling ska avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget för denna person. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 26 §. Det sammanlagda avdraget för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige får inte överstiga 230 000 kronor.

Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna på avgiftspliktig ersättning till en person som arbetar med forskning eller utveckling ska avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget för denna person. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 26 §. Det sammanlagda avdraget för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige får inte överstiga 450 000 kronor *per kalendermånad*.

Vid bedömningen av avdragsrätten enligt första stycket ska flera avgiftsskyldiga som ingår i samma concern och som uppfyller villkoren för att få göra avdrag anses som en avgiftsskyldig. Avdraget ska i ett sådant fall i första hand göras av moderföretaget. Till den del avdraget inte kan utnyttjas av moderföretaget, får det utnyttjas av dotterföretagen i den ordning som moderföretaget bestämmer.

1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2020.

2. Lagen tillämpas på ersättning som utges efter den 31 mars 2020.

¹ Senaste lydelse 2013:961.

3 Bakgrund och gällande rätt

3.1 Socialavgifter och allmän löneavgift

Socialavgifter tas ut för finansiering av de sociala trygghetssystemen och utgörs av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Arbetsgivaravgifter betalas i första hand av arbetsgivare medan egenavgifter normalt betalas av fysiska personer som bedriver aktiv näringsverksamhet, dvs. enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag. Regler om socialavgifter finns i socialavgiftslagen (2000:980). Förslagen i denna promemoria avser endast nedsättning av arbetsgivaravgifterna. Regelverket rörande egenavgifter behandlas därför inte närmare här.

Utöver arbetsgivaravgifter ska arbetsgivare betala allmän löneavgift enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift. Den allmänna löneavgiften debiteras i samband med, och på samma underlag som, arbetsgivaravgifterna. Författningstekniskt ingår den allmänna löneavgiften inte i arbetsgivaravgifterna men eftersom den inte särskiljs i debiteringsförfarandet brukar den i dagligt tal ingå i begreppen arbetsgivaravgifter och socialavgifter. Den allmänna löneavgiften är dock i både rättslig och ekonomisk mening en skatt (prop. 1994/95:122 s. 18). Det innebär att den inte ska betalas av företag som saknar fast driftställe i Sverige.

Den allmänna löneavgiften uppgår för inkomståret 2019 till 11,62 procent av underlaget. För inkomståret 2019 uppgår arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften tillsammans till 31,42 procent av underlaget (se tabell 3.1).

Tabell 3.1 Avgiftsnivåer för arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift år 2019

Procent

Avgift	Andel av underlaget
Sjukförsäkringsavgift	3,55
Föräldraförsäkringsavgift	2,60
Ålderspensionsavgift	10,21
Efterlevandepensionsavgift	0,60
Arbetsmarknadsavgift	2,64
Arbetssskadeavgift	0,20
Allmän löneavgift	11,62
Summa arbetsgivaravgift och allmän löneavgift	31,42

3.2 Finansiering av trygghetssystemen

Arbetsgivaravgifterna är i principiellt hänseende försäkringsavgifter men det faktiska försäkringsinslaget varierar mellan försäkringsslagen och för flertalet försäkringar saknas en direkt koppling mellan avgiften och

förmånen. Den inkomstgrundade ålderspensionen intar dock en särställning där kopplingen är absolut.

Det inkomstgrundade ålderspensionssystemet finansieras med en fast pensionsavgift på 18,5 procent av pensionsunderlaget, där 16 procentenheter går till fördelningssystemet för att finansiera inkomstpensionen. Resterande 2,5 procentenheter betalas in till systemet för premiepension där avgiftsintäkterna fonderas individuellt för varje försäkrad. Arbetsgivarens del av avgiftsinbetalningen sker i form av ålderspensionsavgift om 10,21 procent av avgiftsunderlaget enligt socialavgiftslagen.

Det inkomstgrundade ålderspensionssystemet är ett fristående försäkringssystem vid sidan av statens budget. Utgående inkomst- och tilläggs-pensioner i fördelningssystemet ska löpande finansieras av inbetalade avgifter samt tillgångarna i AP-fonderna. Systemet är konstruerat så att det ska vara finansiellt självreglerande, där eventuella anpassningar sker på förmånssidan – inte genom en förändrad avgiftssats. Ingen skattefinansiering ska således ske utan systemet är helt slutet i detta avseende. En grundläggande princip bakom pensionssystemet är att varje intjänad pensionsrättighet ska motsvaras av en beslutad och inbetald avgift av en mot rättigheten svarande storlek. Om detta villkor bryts kan inte systemet garantera sin långsiktiga hållbarhet finansiellt. Ålderspensionsavgiften kan således inte reduceras.

För vilka ändamål de olika avgifter som inflyter som socialavgifter ska användas framgår av lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter.

3.3 Betalning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift

Av 26 kap. 2 § 1 skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL, framgår att en skattedeklaration ska lämnas av den som är skyldig att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter eller som har gjort ett skatteavdrag utan att vara skyldig att göra det. Skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska redovisas i en arbetsgivardeklaration för redovisningsperioder (26 kap. 3 § SFL). Den som är registrerad som arbetsgivare ska lämna arbetsgivardeklaration för varje redovisningsperiod (26 kap. 3 § andra stycket SFL).

I 26 kap. 19 a–19 e §§ SFL anges vilka uppgifter som ska anges som rör betalningsmottagaren, dvs. arbetstagaren som fått lön eller annan ersättning. Av deklarationen ska bl.a. framgå vilken ersättning som arbetsgivaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för.

Beslut om bl.a. skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska fattas för varje redovisningsperiod för sig med ledning av innehållet i skattedeklarationer och andra tillgängliga uppgifter (53 kap. 1 § första stycket SFL). Om en skattedeklaration har lämnats i rätt tid och på rätt sätt, anses ett beslut om skatten och avgifterna ha fattats i enlighet med deklarationen (s.k. automatiska beslut, 53 kap. 2 § SFL).

Om en skattedeklaration inte har lämnats i rätt tid eller på rätt sätt eller om skatten eller avgifterna inte har redovisats i deklarationen, ska varje oredovisad skatt eller avgift anses ha beslutats till noll kronor. Redovisad skatten eller avgifterna senare, anses ett beslut i stället ha fattats i enlighet

med redovisningen, om inte ett beslut om omprövning har meddelats dessförrinnan (53 kap. 4 § SFL).

En arbetsgivardeklaration kan lämnas elektroniskt eller på papper. Arbetsgivardeklarationen kan lämnas elektroniskt antingen genom att en fil med samtliga uppgifter överförs eller genom att den uppgiftsskyldige manuellt registrerar nödvändiga uppgifter för varje betalningsmottagare. Detta sker genom användning av en s.k. e-tjänst där inloggning sker med e-legitimation. Skatteverket har utvecklat elektroniska lösningar som innebär att arbetsgivardeklarationen kan lämnas direkt från den uppgiftsskyldiges lönesystem.

3.4 Nedsatta arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling

Den 1 januari 2014 infördes ett skatteincitament för forskning och utveckling (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.9). Reglerna, som finns i 2 kap. 29–31 §§ socialavgiftslagen (2000:980), innebär att vid beräkningen av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling ska avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget för dessa personer. Avdraget får inte medföra att de avgifter som ska betalas understiger ålderspensionsavgiften. Det sammanlagda avdraget för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige får inte överstiga 230 000 kronor per månad. Vid bedömningen av avdragsrätten ska flera avgiftsskyldiga som ingår i samma koncern och som uppfyller villkoren för att få göra avdrag anses som en avgiftsskyldig. En förutsättning för avdraget är att personerna har arbetat med forskning eller utveckling i en viss utsträckning.

4 Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling

4.1 Höjt tak för avdrag från arbetsgivaravgifterna och nedsatt allmän löneavgift

Promemorians förslag: Det högsta sammanlagda avdraget från arbetsgivaravgifterna för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige höjs från 230 000 kronor till 450 000 kronor per månad.

Den allmänna löneavgiften sätts ned med tio procentenheter på sådan ersättning till personer som arbetar med forskning eller utveckling som berättigar till avdrag från arbetsgivaravgifterna. Den allmänna löneavgiften ska dock som lägst anses vara 0 procent.

Skälen för promemorians förslag: Goda förutsättningar för forskning och utveckling är av stor betydelse för Sverige för att skapa tillväxt i en globaliserad ekonomi. Forskning och utveckling ökar inte enbart produktiviteten hos det företag som utför den utan har positiva externa effekter och kan leda till att det skapas kluster i en region. Eftersom det företag som står för kostnaden för forskning och utveckling inte kan tillgodogöra sig hela avkastningen på investeringen finns en risk att det görs för lite forskning och utveckling i förhållande till vad som är samhällsekonomiskt optimalt. Det finns således samhällsekonomiska skäl för att subventionera forskning och utveckling. Skatteregler som ger incitament till ökad investeringar i forskning och utveckling kan spela en viktig roll i detta sammanhang.

För att förbättra möjligheterna för företag att bedriva forskning och utveckling bör nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för personer som arbetar med forskning eller utveckling förstärkas. Det högsta sammanlagda avdraget från arbetsgivaravgifterna för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige bör höjas från 230 000 kronor till 450 000 kronor per månad. Vidare bör det sammantagna avgiftsuttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift sättas ned med ytterligare tio procentenheter. Eftersom arbetsgivaravgifterna inte kan sättas ned ytterligare utan att reducera ålderspensionsavgiften bör i stället den allmänna löneavgiften sättas ned med tio procentenheter på sådan ersättning till personer som arbetar med forskning eller utveckling som berättigar till avdrag från arbetsgivaravgifterna. Den allmänna löneavgiften ska dock som lägst anses vara 0 procent. Nedsättningen av den allmänna löneavgiften, tillsammans med den sedan tidigare gällande nedsättningen av arbetsgivaravgifterna, innebär en fördubblad nedsättning av det sammantagna avgiftsuttaget. En sådan förstärkning gynnar alla företag, stora som små, som har anställda som arbetar med forskning eller utveckling.

Lagförslag

Förslaget föranleder att 3 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och 2 kap. 31 § socialavgiftslagen (2000:980) ändras.

4.2 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

<p>Promemorians förslag: Lagändringarna träder i kraft den 1 april 2020 och tillämpas på ersättning som utges efter den 31 mars 2020.</p>
--

Skälen för promemorians förslag: Det är angeläget att de nya reglerna träder i kraft så snart som möjligt. Reglerna bör därför träda i kraft den 1 april 2020 och tillämpas på ersättning som utges efter den 31 mars 2020.

5 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagens effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skatte- och avgiftsreglerna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt och för att bedöma andra effekter än de offentligfinansiella effekterna kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas, där skattebaser tillåts påverkas av regeländringen. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer.

Syfte och alternativa lösningar

Förslaget syftar till att förbättra möjligheterna för företag att bedriva forskning och utveckling genom att förstärka nedsättningen av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling. Förslaget innebär att taket för avdraget per månad och koncern höjs från 230 000 kronor till 450 000 kronor samtidigt som den allmänna löneavgiften sätts ned med 10 procent på sådan ersättning som berättigar till avdrag. Genom utformningen av förslaget sänks företagets kostnad för personal som arbetar med forskning eller utveckling ytterligare samtidigt som en större andel av personalen som arbetar med forskning eller utveckling omfattas av nedsättningen i större företag. I betänkandet Skatteincitament för forskning och utveckling (SOU 2012:66) som ligger till grund för den nuvarande utformningen av nedsättningen beskrivs olika alternativa sätt att stödja forskning och utveckling. Att förstärka ett redan existerande stöd till forskning och utveckling innebär att regelbördan för företagen inte ökar i någon större utsträckning jämfört med om ett nytt typ av stöd på skattesidan skulle införas. Därför har regeringen valt att göra förändringar inom ramen för det nuvarande regelverket och några alternativa utformningar har inte ansetts relevanta.

Om förslaget om en förstärkt nedsättning inte genomförs utblir kostnadsänkningen för företag med personal som arbetar med forskning eller utveckling. De positiva samhällsekonomiska effekter av den forskning och utveckling som inte skulle komma till stånd utan den förstärkta nedsättningen skulle därmed utebli. Även övriga effekter av förslaget som beskrivs i denna konsekvensanalys utblir om förstärkningen inte skulle genomföras.

Nuvarande nedsättning redovisas som en skatteutgift i regeringens skrivelse Redovisning av skatteutgifter 2019 (Skrivelse 2018/19:98). Förslaget i denna promemoria innebär att denna skatteutgift ökar i storlek i skatteutgiftsredovisning när de nya reglerna trätt i kraft.

Då det är angeläget att de nya reglerna träder i kraft så snart som möjligt föreslås att ändringarna träder i kraft den 1 april 2020.

Offentligfinansiella effekter

Enligt uppgifter från Skatteverket uppgick de samlade avdragen för personer som jobbar med forskning eller utveckling 2018 till ca 0,65 miljarder kronor. Det underlag som avdraget beräknades på uppgick samma år till ca 9,9 miljarder kronor, vilket var omkring 50 procent större än vad nedsättningen medger med det nuvarande taket på 230 000 kronor per månad och koncern. Detta beror på att ett litet antal företag med ett stort antal anställda som arbetar med forskning och utveckling har betydligt större underlag än vad nedsättningen medger. Av omkring 1 750 företag 2018 som gjorde avdraget hade majoriteten ett underlag som understeg 2,3 miljoner kronor per månad. Av de 1 750 företagen hade dock omkring 35 företag ett underlag som översteg taket för avdraget. Dessutom hade omkring 15 företag samma år ett underlag som exakt motsvarade taket för avdraget. Det är rimligt att anta att dessa företag i själva verket har större underlag än vad som angetts i arbetsgivardeklarationen men det är inte känt hur mycket större underlaget är.

I promemorian föreslås att nedsättningen av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling förstärks. Förslaget innebär att taket för avdraget per månad och koncern höjs från 230 000 kronor till 450 000 kronor samtidigt som den allmänna löneavgiften sätts ned med 10 procentenheter på sådan ersättning som berättigar till avdrag. Detta innebär att den offentligfinansiella effekten av förstärkningen består av två delar. Dels fördubblas kostnaden för nedsättningen jämfört med nuvarande nivå för den del som avser nedsättningen av den allmänna löneavgiften. Dels ökar kostnaden för nedsättningen då fler företag kan göra avdrag för hela eller en större del av sin personal som arbetar med forskning eller utveckling när taket för avdraget höjs. Den senare effekten är mindre eftersom relativt få och främst större företag har tillräckligt stort underlag för att göra avdrag över 230 000 kronor per månad.

Beräkningen av den offentligfinansiella effekten av förstärkningen av nedsättningen baseras på utfallet från 2018 för den nuvarande nedsättningen. Underlaget skrivs fram med prognosen för BNP-utvecklingen till 2020 års nivåer. Förslaget bedöms minska intäkterna från arbetsgivaravgifterna med 0,64 miljarder kronor 2020. Detta utgör den offentligfinansiella bruttoeffekten, se tabell 2. Företagens minskade kostnader för personal som arbetar med forskning eller utveckling medför att bolagskattebasen ökar i motsvarande omfattning vilket leder till ökade bolagskatteintäkter. Den offentligfinansiella nettoeffekten uppgår till -0,50 miljarder kronor 2020. Förslaget föreslås träda i kraft den 1 april 2020 varför den offentligfinansiella effekten 2020 är en delårseffekt. Den offentligfinansiella nettoeffekten 2021 och 2022 bedöms uppgå till -0,67, se tabell 2.

Tabell 2 Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling

Miljarder kronor, fasta priser och baser

	Effekt från	Brutto-	Periodiserad nettoeffekt			Varaktig
		effekt	2020	2020	2021	2022
Förstärkt nedsättning	2020-04-01	-0,64	-0,50	-0,67	-0,67	-0,67

Källa: egna beräkningar baserat på arbetsgivardeklarationer

Effekter för företagen

Förslaget bedöms få effekter av betydelse för företagens arbetsförutsättningar och konkurrensförmåga.

Förslaget innebär att företag med anställda som jobbar med forskning eller utveckling och som uppfyller kraven för nedsatt arbetsgivaravgift kommer att få en större nedsättning än tidigare. Enligt uppgifter från Skatteverket var det omkring 1 750 företag under 2018 som redovisade avgiftsunderlag och nedsättning för anställda som jobbar med forskning och utveckling. Av dessa har omkring 35 företag ett avgiftsunderlag som överstiger det nuvarande taket för avdraget. Ytterligare 15 företag som redovisar underlag som exakt motsvarar taket för avdraget bedöms ha underlag som överstiger nuvarande tak. Det är dock inte känt hur mycket större dessa företags underlag faktiskt är. Med höjningen av taket för avdraget från 230 000 kronor i månaden till 450 000 kronor i månaden kommer företag som tidigare har slagit i taket ha ett nytt tak att förhålla sig till. Mellan 10 och 15 företag bedöms ha underlag som överstiger 4,5 miljoner kronor i månaden vilket motsvarar det nya taket för avdragets storlek. Med en genomsnittlig lön för en forskare på 700 000 kronor per år motsvarar ett underlag på 4,5 miljoner kronor per månad omkring 77 anställda som arbetar med forskning eller utveckling.

Övriga företag som gjorde avdraget, omkring 1 700 enligt uppgifterna från 2018, som inte har haft underlag stort nog för att påverkas av det nuvarande taket kommer endast påverkas av nedsättningen av den allmänna löneavgiften med 10 procentenheter på sådan ersättning som berättigar till avdrag.

Reglernas utformning omfattar samtliga branscher så länge det finns ett kommersiellt syfte med forskningen eller utvecklingen. I arbetsgivardeklarationer från 2018 framgår att avdraget används brett och en mängd branscher enligt standarden för svensk näringsgrensindelning (SNI) finns representerade. Sett till antal företag är det främst inom tillverkningsindustrin (SNI 19-31), datorprogrammering (SNI 62) och olika typer av teknisk provning, vetenskaplig forskning och utveckling och liknande (SNI 70-72) som nedsättningen används i dag. Med en förstärkt nedsättning är det möjligt att fler företag och branscher kommer använda sig av möjligheten att sänka personalkostnaden, men det finns inga särskilda skäl att anta att den rådande fördelningen mellan olika branscher kommer att påverkas i någon betydande omfattning.

Förändringen av den administrativa bördan för företagen bedöms vara försumbar då samma typ av information som i dag fortsatt kommer att

behöva anges i arbetsgivardeklarationen. Det är rimligt att anta att den typen av beräkning görs automatiskt i företagens lönesystem för uppgifter till arbetsgivardeklarationen. Förslaget bedöms inte ge upphov till några förändrade kostnader i övrigt och inte heller medföra några förändringar av företagets verksamhet.

Ur ett konkurrensperspektiv kommer företag som har rätt till nedsättningen av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling få ytterligare sänkta personalkostnader jämfört med företag som inte har det. Sett till att företagets satsningar på forskning och utveckling i sig kan vara en konkurrensfördel så kan även denna effekt förväntas öka i de fall den förstärkta nedsättningen leder till ökad forskning och utveckling i företagssektorn.

Utformningen av förslaget tar delvis hänsyn till små företag. Dels föreslås ingen ändring av själva tillvägagångssättet för nedsättningen. Det är troligen så att små företag har en förhållandevis högre kostnad för att anpassa sig till förändrat förfarande i rapporteringen än vad större företag har. Dels innebär utformningen som sådan att nedsättningen av den allmänna löneavgiften helt kommer små företag till godo medan vissa större företag även fortsättningsvis kommer ha större underlag än vad nedsättningen medger. Små företag med personal inom forskning och utveckling vars lönesummor understiger taket för nedsättningen får en större nedsättning än vad dagens regler medger. I övrigt görs bedömningen att någon särskild hänsyn inte behöver tas till små företag vid reglernas utformning.

Effekt på sysselsättningen

Förslaget bedöms inte påverka sysselsättningen i ekonomin i sin helhet på lång sikt. Nedsatta socialavgifter förväntas på sikt övervältras till högre löner. Det är oklart huruvida riktade nedsättningar övervältras på hela löntagarkollektivet eller endast på den berörda gruppen. I den mån de övervältras på hela löntagarkollektivet minskar arbetskostnaden och en positiv efterfrågeeffekt uppstår. Denna positiva efterfrågeeffekt är dock långsiktig endast i den mån den ökade efterfrågan riktas mot personer med låga kvalifikationer och svag förankring på arbetsmarknaden. Detta eftersom efterfrågan i det fallet bedöms kunna öka utan att lönerna pressas uppåt. För det aktuella förslaget rör det sig om högt kvalificerad arbetskraft, varför inga positiva effekter uppstår på lång sikt.

Fördelningseffekter och effekter för jämställdheten mellan kvinnor och män

Beräkningen av förslagets offentligfinansiella effekter utgår från antagandet att nedsättningen inte leder till ökade löner utan enbart till ökade vinster i berörda företag. Det är dock möjligt att nedsättningen på längre sikt övervältras på lönerna i viss omfattning.

På kort sikt kan de ökade vinsterna i företagen öka ägarnas kapitalinkomster om utdelningarna ökar i motsvarande omfattning. Det är vanligare att personer högre upp i inkomstskalan äger och driver företag än de längre ner i inkomstskalan. Företag som bedriver forskning och utveckling har sannolikt en ägarsammansättning som inte skiljer sig från övriga företags. På kort sikt kan förslaget därför ha en fördelningsprofil

som ökar inkomstskillnaderna om än i begränsad omfattning. Om nedsättningen på längre sikt övervältras på lönerna i någon omfattning blir effekten på företagets vinster mindre medan de anställdas inkomster ökar i viss utsträckning. Det saknas uppgifter om enskildas inkomster kopplade till de nuvarande reglerna men eftersom det rör sig om kvalificerat arbete och därmed sannolikt relativt hög utbildningsnivå hos de anställda är det rimligt att anta att även de främst återfinns högre upp i inkomstskalan. I den mån nedsättningen övervältras på lönerna kan förslaget förväntas ha en fördelningsprofil som ökar inkomstskillnaderna på sikt jämfört med nuvarande nivå.

Män äger och driver företag i större utsträckning än kvinnor och på kort sikt kan de ökade företagsvinsterna i större utsträckning tillfalla män än kvinnor. Detta förväntas försämra den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män. Det är, som nämnt, dock möjligt att nedsättningen på sikt övervältras på lönerna i viss omfattning vilket då påverkar de anställdas ekonomi. När nedsättningen infördes uppgavs att fördelningen mellan män och kvinnor som bedömdes beröras av reformen uppgick till 75 procent män och 25 procent kvinnor. Det saknas uppgifter i underlaget för att bekräfta om den fördelningen fortfarande är aktuell. Givet att fördelningen inte har förändrats i någon betydande omfattning kan en övervältring på lönerna på sikt komma att tillfalla män i större utsträckning än kvinnor och på så sätt försämra den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män jämfört med nuvarande nivå. Förslagets positiva samhällsekonomiska effekter bedöms dock överväga effekterna på den ekonomiska jämställdheten.

Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Skatteverket kan behöva ändra informationsmaterial till följd av förslaget. Dessa förändringar kommer att ingå i den anpassning som årligen görs med anledning av ny eller förändrad lagstiftning. Eventuella tillkommande utgifter för Skatteverket ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar. Förslaget bedöms inte kräva några särskilda informationsinsatser utöver att Skatteverket behöver ändra sitt informationsmaterial om nedsättningen.

För de allmänna förvaltningsdomstolarna bedöms förslaget inte få några effekter.

Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med det EU-rättsliga regelverket.

Övriga effekter

Förslaget bedöms inte ha några betydande effekter för den offentliga sektorn eller för miljön.

6 Författningskommentar

6.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift

3 §

Paragrafen innehåller bl.a. bestämmelser om med vilken procentsats den allmänna löneavgiften ska tas ut. I paragrafen införs ett nytt *andra stycke*. Av den nya bestämmelsen framgår att löneavgiften ska tas ut med procenttalet minskat med tio procentenheter för den del av avgiftsunderlaget som avdrag ska beräknas på enligt 2 kap. 31 § socialavgiftslagen (2000:980). Nämda lagrum i socialavgiftslagen innehåller bestämmelser om hur avdrag från arbetsgivaravgifterna för en person som arbetar med forskning eller utveckling ska beräknas. För att löneavgiften ska sättas ned ska avgiftsunderlaget alltså avse sådan ersättning till personer som arbetar med forskning eller utveckling som berättigar till avdrag vid beräkningen av arbetsgivaravgifter enligt socialavgiftslagen. Det sammanlagda avdraget från arbetsgivaravgifterna för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige får enligt nämnda bestämmelse i socialavgiftslagen inte överstiga 450 000 kronor. På ersättning som inte berättigar till avdrag från arbetsgivaravgifterna enligt socialavgiftslagen ska normal löneavgift utgå. Det införs även ett golv för den allmänna löneavgiften som innebär att procenttalet som lägst ska anses vara 0 procent.

Kraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagen träder i kraft den 1 april 2020 och tillämpas på ersättning som utges efter den 31 mars 2020.

6.2 Förslaget till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

2 kap.

31 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur avdraget från arbetsgivaravgifterna för en person som arbetar med forskning eller utveckling ska beräknas. Ändringen i *första stycket* innebär att det högsta sammanlagda avdraget från arbetsgivaravgifterna för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige höjs till 450 000 kronor. I paragrafen görs även ett förtydligande att det högsta beloppet för avdraget gäller per kalendermånad.

Kraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagen träder i kraft den 1 april 2020 och tillämpas på ersättning som utges efter den 31 mars 2020.